

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทยซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู/อาจารย์ที่ให้บริการการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝัน จำนวน 400 คน โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามชุดที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 365 ชุด และในส่วนของ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนในฝัน จำนวน 400 คน โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสัมภาษณ์ชุดที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 310 ชุด ซึ่งผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพการณ์การจัดการสารสนเทศ/การใช้สารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย

ส่วนที่ 3 การประสบปัญหาจากการใช้/การจัดการสารสนเทศ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย

ส่วนที่ 5 แนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. เพศ			
1.1 ชาย	25	6.85	2
1.2 หญิง	340	93.15	1
2.ระดับการศึกษา			
2.1 ปริญญาตรี	293	80.27	1
1) การจัดการทั่วไป	2	0.54	12
2) การตลาด	2	0.54	12
3) การประถมศึกษา	36	9.86	3
4) เกษตร	6	1.64	8
5) คณิตศาสตร์	2	0.54	12
6) คหกรรมศาสตร์	9	2.46	6
7) คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	6	1.64	9
8) เคมี	2	0.54	12
9) เทคโนโลยีทางการศึกษา	3	0.82	11
10) เทคโนโลยีสารสนเทศ	2	0.54	12
11) บรรณารักษศาสตร์	87	23.83	1
12) บริหารธุรกิจ	4	1.09	10
13) ภาษาจีน	3	0.82	11
14) ภาษาไทย	74	20.27	2
15) ภาษาอังกฤษ	27	7.39	4
16) วิทยาศาสตร์	12	3.28	5
17) วิศวกรรมศาสตร์	2	0.54	12
18) สังคมศึกษา	8	2.19	7
19) สุขศึกษา	2	0.54	12
2.2 ปริญญาโท	72	19.73	2
1) การบริหารการศึกษา	26	7.94	1
2) การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน	2	0.54	4
3) การวิจัยการศึกษา	3	0.82	3
4) การศึกษานอกระบบ	3	0.82	3
5) การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ	2	0.54	4

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
6) เคมี่	3	0.82	3
7) จิตวิทยาการแนะแนว	2	0.54	4
8) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	2	0.54	4
9) วัดประเมินและวิจัยทางการศึกษา	2	0.54	4
10) วิทยาศาสตร์ศึกษา	2	0.54	4
11) โสตทัศนศึกษา	2	0.54	4
12) หลักสูตรและการสอน	5	1.36	2
3.ประสบการณ์ในการทำงานด้านแหล่งเรียนรู้ประเภท ห้องสมุด			
3.1 น้อยกว่า 1 ปี	51	13.97	4
3.2 1-5 ปี	140	38.35	1
3.3 5-10 ปี	53	14.52	3
3.4 10-15 ปี	34	9.31	5
3.5 15-20 ปี	24	6.57	6
3.6 20 ปี ขึ้นไป	63	17.26	2

จากตารางที่ 4.1 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุด จำนวน 365 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 93.15 และเป็นเพศชาย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.85

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 80.27 ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.83 รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.27 สาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.86 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.39 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.46 สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.19 สาขาวิชาเกษตรและสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.64 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.09 สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา และสาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.82 อันดับสุดท้าย คือ สาขาวิชาเคมี การจัดการทั่วไป การตลาด คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิศวกรรมศาสตร์และสุขศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.54 ส่วนระดับปริญญาโท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 19.73 ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.94 รองลงมาคือ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.36 สาขาวิชาการวิจัย การศึกษา สาขาวิชาการศึกษานอกกระบวน และสาขาวิชาเคมี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.82 สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาวัดประเมินและวิจัยทางการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษาและโสตทัศนศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.54

ประสบการณ์ในการทำงานด้านแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุด ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 1-5 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 17.26 มีประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.52 มีประสบการณ์ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.97 มีประสบการณ์ 10-15 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.31 อันดับสุดท้ายคือ มีประสบการณ์ 15-20 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57

ตอนที่ 2 สภาพการณ์การจัดการสารสนเทศ/การใช้สารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทย

2.1 สภาพการณ์การจัดการสารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทย

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานและบริการ

เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานและบริการ	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้สำหรับการทำงานและบริการ 1-5 เครื่อง	208	56.98	1
2. ใช้ในการทำงานและบริการ 6-10 เครื่อง	122	33.42	2
3. ใช้ในการทำงานและบริการ 11-15 เครื่อง	17	4.65	3
4. ใช้ในการทำงานและบริการ 16-20 เครื่อง	11	3.01	4
5. ใช้ในการทำงานและบริการมากกว่า 21 เครื่องขึ้นไป	7	1.91	5

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานและบริการ มี 1-5 เครื่อง จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 56.98 รองลงมา คือ มี 6-10 เครื่อง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 33.42 มี 11-15 เครื่อง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.65 มี 16-20 เครื่อง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01 อันดับสุดท้าย คือ มีมากกว่า 21 เครื่องขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.91

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของแหล่งการเรียนรู้

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของแหล่งการเรียนรู้	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้เพื่อบันทึกการบรรยาย	218	59.72	4
2. ใช้เพื่อการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ	327	89.58	2
3. ใช้เพื่อการสืบค้นรายการบรรณานุกรม	254	69.58	3
4. ใช้เพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน	168	46.02	5
5. ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต	340	93.15	1
6. ใช้อื่นๆ เช่น เพื่อเก็บสถิติการเข้าใช้บริการ	31	8.49	6

จากตารางที่ 4.3 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของแหล่งการเรียนรู้ เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 93.15 รองลงมา คือ เพื่อการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 89.58 เพื่อการสืบค้นรายการบรรณานุกรม จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 69.58 เพื่อบันทึกการบรรยาย จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 59.72 เพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 46.02 อันดับสุดท้ายคือ อื่นๆ ได้แก่ เพื่อเก็บสถิติการเข้าใช้บริการ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.49

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อบันทึกการบรรณานุกรม

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อบันทึกการบรรณานุกรม	จำนวน (n=218)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานจำนวน 1 เครื่อง	198	90.83	1
2. ใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานจำนวน 2 เครื่อง	13	5.96	2
3. ใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานจำนวน 3 เครื่อง	7	3.21	3

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อบันทึกการบรรณานุกรม มี 1 เครื่อง จำนวน 198 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.83 รองลงมา คือ มี 2 เครื่อง จำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.96 และมี 3 เครื่อง จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.21

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ	จำนวน (n=327)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการยืม-คืนจำนวน 1 เครื่อง	288	88.07	1
2. ใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการยืม-คืนจำนวน 2 เครื่อง	32	9.79	2
3. ใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการยืม-คืนจำนวน 3 เครื่อง	7	2.14	3

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ มี 1 เครื่อง จำนวน 288 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.07 รองลงมา คือ มี 2 เครื่อง จำนวน 32 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.79 และมี 3 เครื่อง จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.14

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการสืบค้นรายการบรรณานุกรม

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการสืบค้นรายการบรรณานุกรม	จำนวน (n=254)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้ในสืบค้นรายการบรรณานุกรม 1 เครื่อง	196	77.16	1
2. ใช้ในสืบค้นรายการบรรณานุกรม 2 เครื่อง	48	18.90	2
3. ใช้ในสืบค้นรายการบรรณานุกรม 3 เครื่อง	5	1.97	3
4. ใช้ในสืบค้นรายการบรรณานุกรม มากกว่า 4 เครื่องขึ้นไป	5	1.97	3

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการสืบค้นรายการบรรณานุกรม มี 1 เครื่อง จำนวน 196 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.16 รองลงมา คือ มี 2 เครื่อง จำนวน 48 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.90, มี 3 เครื่อง และมีมากกว่า 4 เครื่องขึ้นไป จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน	จำนวน (n=168)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. เพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน 1 เครื่อง	149	88.69	1
2. เพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน 2 เครื่อง	13	7.74	2
3. เพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน 3 เครื่อง	6	3.57	3

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงาน มี 1 เครื่อง จำนวน 149 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.69 รองลงมา คือ มี 2 เครื่อง จำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.74 และมี 3 เครื่อง จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.57

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน (n=340)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต 1-5 เครื่อง	249	73.24	1
2. ใช้สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต 6-10 เครื่อง	56	16.47	2
3. ใช้สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต 11-15 เครื่อง	23	6.76	3
4. ใช้สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต 15-20 เครื่อง	4	1.18	5
5. ใช้สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตมีมากกว่า 21 เครื่องขึ้นไป	8	2.35	4

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต มี 1-5 เครื่อง จำนวน 249 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.24 รองลงมา คือ มี 6-10 เครื่อง จำนวน 56 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.47, มี 11-15 เครื่อง จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.76, มีมากกว่า 21 เครื่องขึ้นไป จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.35 อันดับสุดท้ายคือ มี 15-20 เครื่อง จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.18

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ เช่น เพื่อเก็บสถิติ การเข้าใช้บริการ

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ	จำนวน (n=31)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ 1 เครื่อง	21	67.74	1
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ 3 เครื่อง	3	9.68	3
3. ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ 4 เครื่อง	5	16.13	2
4. ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ มากกว่า 5 เครื่องขึ้นไป	2	6.45	4

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอื่นๆ เช่น เพื่อเก็บสถิติการเข้าใช้บริการ เป็นต้น มี 1 เครื่อง จำนวน 21 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.74 รองลงมา คือ มี 4 เครื่อง จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.13, มี 3 เครื่อง จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.68 อันดับสุดท้าย คือ มีมากกว่า 5 เครื่องขึ้นไป จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.45

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด

การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. มีการเชื่อมต่อ	340	93.15	1
2. กำลังดำเนินการติดตั้ง	13	3.56	2
3. ไม่มีการเชื่อมต่อ	12	3.28	3

จากตารางที่ 4.10 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 93.15 รองลงมา คือ กำลังดำเนินการติดตั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.56 และ ไม่มีการเชื่อมต่อ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด

ความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด	จำนวน (n=340)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. 1-5 Mb	88	25.88	2
2. 6-10 Mb	155	45.59	1
3. 11-15 Mb	20	5.88	4
4. 16-20 Mb	4	1.18	6
5. มากกว่า 20 Mb ขึ้นไป	15	4.41	5
6. ระบบช้าเร็วขึ้นกับเครือข่าย	58	17.06	3

จากตารางที่ 4.11 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้ความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของแหล่งการเรียนรู้ประเภทห้องสมุด มีความเร็ว 6-10 Mb จำนวน 155 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.59 รองลงมา คือ มีความเร็ว 1-5 Mb จำนวน 88 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.88, ระบบช้าเร็วขึ้นกับเครือข่าย จำนวน 58 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.06, มีความเร็ว 11-15 Mb จำนวน 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.88, มีความเร็วมากกว่า 20 Mb ขึ้นไป จำนวน 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.41 อันดับสุดท้ายคือ มีความเร็ว 16-20 Mb จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.18

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตของห้องสมุด

วัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตของห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. เพื่อการศึกษา	355	97.26	1
2. เพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น	205	56.16	3
3. เพื่อการติดต่อสื่อสาร เช่น E-mail.com เป็นต้น	235	64.38	2
4. เพื่อการสนทนากับบุคคลอื่น เช่น Chat เป็นต้น	94	25.75	5
5. เพื่อการใช้กระดานข่าว (Web board) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน (blog)	143	39.17	4
6. อื่นๆ เช่น สืบค้นหาข้อมูลความรู้ โปรแกรมประเภทอื่นๆ และ facebook	30	8.21	6

จากตารางที่ 4.12 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตของห้องสมุดเพื่อการศึกษา จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 97.26 รองลงมา คือ เพื่อการติดต่อสื่อสาร เช่น E-mail.com เป็นต้น จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 64.38 เพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 56.16 เพื่อการใช้กระดานข่าว

(Web board) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน (blog) จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17 เพื่อการสนทนากับบุคคลอื่น เช่น Chat เป็นต้น จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 อันดับสุดท้ายคือ วัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น สืบค้นหาข้อมูลความรู้ โปรแกรมประเภทอื่นๆ และ facebook จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.21

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. โปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด (MS Word)	358	98.1	1
2. โปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล (MS Excel)	286	78.4	3
3. โปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยต์ (MS PowerPoint)	282	77.3	4
4. อินเทอร์เน็ตเอ็กพลอเรอร์ (Internet Explorer)	289	79.2	2

จากตารางที่ 4.13 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด (MS Word) จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 98.1 รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ตเอ็กพลอเรอร์ (Internet Explorer) จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 79.2 โปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล (MS Excel) จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 78.4 อันดับสุดท้ายคือ โปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยต์ (MS PowerPoint) จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 77.3

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของการประสบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของห้องสมุด

การประสบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ	300	82.19	1
2. เครื่องคอมพิวเตอร์มีสมรรถภาพต่ำ	196	53.69	3
3. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเสีย/ขัดข้องบ่อย	246	67.39	2
4. บรรณารักษ์ขาดทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	109	29.86	4
5. อื่นๆ เช่น การซ่อมบำรุงและการแก้ปัญหาไม่สมบูรณ์ ขาดช่างเทคนิคซ่อมแซมคอมพิวเตอร์ และบรรณารักษ์ มีความรู้พื้นฐานแต่ขาดทักษะในการซ่อมบำรุงเครื่อง คอมพิวเตอร์	21	5.75	5

จากตารางที่ 4.14 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ ประสบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของห้องสมุด ด้านปัญหาจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ จำนวน 300 คน คิดเป็น

ร้อยละ 82.19 รองลงมา คือ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเสีย/ขัดข้องบ่อย จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 67.39 เครื่องคอมพิวเตอร์มีสมรรถภาพต่ำ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 53.69 บรรณารักษ์ขาดทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 29.86 อันดับสุดท้ายคือ ปัญหาอื่นๆ เช่น การซ่อมบำรุงและการแก้ปัญหาไม่สมบูรณ์ ขาดช่างเทคนิคซ่อมแซมคอมพิวเตอร์ และบรรณารักษ์มีความรู้พื้นฐานแต่ขาดทักษะในการซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละการมีโปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศของห้องสมุด

การมีโปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศของห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. มี	316	86.57	1
2. กำลังดำเนินการติดตั้ง	32	8.76	2
3. ไม่มี	17	4.65	3

จากตารางที่ 4.15 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้โปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศของห้องสมุด มีโปรแกรม จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 86.57 รองลงมา คือ กำลังดำเนินการติดตั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 และไม่มีโปรแกรม จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.65

ตารางที่ 4.16 จำนวนโปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศ

โปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศ	จำนวน (n=316)
1. OBEC library Automation system	71
2. I-library	3
3. Librar2000	101
4. Lid3 (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์)	3
5. LILY	7
6. General library 2005	9
7. LSL2000	3
8. Myschool Library Minipack	2
9. PLS3	73
10. Panghud Library Ection	2
11. PLS5 (ห้องสมุดประชาชน)	11
12. SMS E-Library 2010	7
13. UPC library	14
14. การพัฒนาโปรแกรมของครูสุพัฒน์ ยั่งมั่ง โรงเรียนพะเยาพิทยาคม อ.เมือง จ.พะเยา สพม.36	3
15. บริหารจัดการระบบงานห้องสมุด	2
16. โปรแกรม ULLib (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)	5

จากตารางที่ 4.16 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมการจัดการระบบสารสนเทศ Librar 2000 (ความถี่ 101) รองลงมา คือ PLS3 (ความถี่ 73) OBBC library Automation system (ความถี่ 71) 22.46 UPC library (ความถี่ 14) PLS5 (ห้องสมุดประชาชน) (ความถี่ 11) General library 2005 (ความถี่ 9) LILY และ SMS E-Library 2010 (ความถี่ 7) โปรแกรม ULLib (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) (ความถี่ 5) I-library3, Lid3 (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์) LSL2000 และการพัฒนาของครูสุพัฒน์ ยั่งมั่ง โรงเรียนพะเยาพิทยาคม อ.เมือง จ.พะเยา สพม.36 (ความถี่ 3) อันดับสุดท้าย คือ โปรแกรม Myschool Library Minipack, Panghud Library Ection และโปรแกรมบริหารจัดการระบบงานห้องสมุด (ความถี่ 2)

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของการทำงานของโปรแกรมห้องสมุด

การทำงานของโปรแกรมห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. การจัดหา/พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	153	41.91	5
2. การลงรายการ (Catalog) ข้อมูลเพื่อให้บริการแก่ครู/อาจารย์และนักเรียน	309	84.65	2
3. การยืม-คืนรายการสารสนเทศ (Circulation)	339	92.87	1
4. การสืบค้นรายการบรรณานุกรมออนไลน์ (OPAC)	189	51.78	4
5. การจัดเก็บข้อมูลสำหรับการบริหารงาน	219	60.00	3
6. อื่น เช่น เก็บข้อมูลหนังสือ/ลงทะเบียนหนังสือทำบัตรสมาชิกห้องสมุด บริการเก็บข้อมูลสถิติการใช้ห้องสมุดประจำวัน	26	7.12	6

จากตารางที่ 4.17 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมห้องสมุดทำงานด้านการยืม-คืนรายการสารสนเทศ (Circulation) จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 92.87 รองลงมา คือ การลงรายการ (Catalog) ข้อมูลเพื่อให้บริการแก่ครู/อาจารย์และนักเรียน จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 84.65 การจัดเก็บข้อมูลสำหรับการบริหารงาน จำนวน 219คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 การสืบค้นรายการบรรณานุกรมออนไลน์ (OPAC) จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 51.78 การจัดหา/พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 41.91 อันดับสุดท้าย คือ การทำงานของโปรแกรมห้องสมุดอื่นๆ เช่น เก็บข้อมูลหนังสือ/ลงทะเบียนหนังสือทำบัตรสมาชิกห้องสมุด บริการเก็บข้อมูลสถิติการใช้ห้องสมุดประจำวัน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.12

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุด

ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ปัญหาการลงรายการ	110	30.13	1
2. ปัญหาการยืม-คืน	90	24.65	3
3. ปัญหาการสืบค้น	104	28.49	2
4. ปัญหาด้านการบริหารงาน	70	19.17	5
5. อื่นๆ เช่น การเก็บสถิติการยืมคืน การเข้าห้องสมุด	79	21.64	4

จากตารางที่ 4.18 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่การใช้โปรแกรมห้องสมุดในการลงรายการ จำนวน110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.13 รองลงมา คือ ปัญหาการสืบค้น จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 28.49 ปัญหาการยืม-คืน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.65 ปัญหาอื่นๆ เช่น

การเก็บสถิติการยืมคืน การเข้าห้องสมุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.64 อันดับสุดท้าย คือ ปัญหาด้านการบริหารงาน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17

ตารางที่ 4.19 จำนวนของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการลงรายการ

ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการลงรายการ	จำนวน (n=110)
1. ระบบขัดข้อง แก้ไขข้อมูลได้ยากข้อมูลบางอย่างหายไปหรือเครื่องชำรุดระหว่างลงรายการ	25
2. ครูไม่มีประสบการณ์ ไม่มีความรู้ความชำนาญด้านโปรแกรม ไม่ทราบจะลงรายการหมวดไหน มีสอนมากทำให้ไม่มีเวลาลงรายการ	16
3. มีคอมพิวเตอร์ในการลงข้อมูลมีน้อย	2
4. ไม่สามารถแบ่งหมวดหมู่ของหนังสือได้	5
5. บุคลากรมีทักษะในการคัดแยกหนังสือน้อย การลงรายการข้อมูลบรรณานุกรมอยู่ในระดับพอใช้	3
6. บรรณารักษ์มีน้อย มีงานสอนมาก มีเวลาในการทำงานน้อยเพราะมีงานสอนประจำชั่วโมงมาก	15
7. ครูประจำห้องสมุดมีภาระงานสอนมาก	20
8. ไม่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากมหาวิทยาลัยอื่นได้	2
9. บุคลากรไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการลงรายการเพราะไม่ได้จบเอกบรรณารักษ์	5
10. ระบบยังไม่สมบูรณ์ ขึ้นตอนมาก หากลงซ้ำเลขจะติดขัดลงต่อไม่ได้	17

จากตารางที่ 4.19 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการลงรายการ ในเรื่องระบบขัดข้อง แก้ไขข้อมูลได้ยากข้อมูลบางอย่างหายไปหรือเครื่องชำรุดระหว่างลงรายการ (ความถี่ 25) รองลงมา คือ ครูประจำห้องสมุดมีภาระงานสอนมาก (ความถี่ 20) ระบบยังไม่สมบูรณ์ ขึ้นตอนมาก หากลงซ้ำเลขจะติดขัดลงต่อไม่ได้ (ความถี่ 17) ครูไม่มีประสบการณ์ ไม่มีความรู้ความชำนาญด้านโปรแกรม ไม่ทราบจะลงรายการหมวดไหน มีสอนมากทำให้ไม่มีเวลาลงรายการ (ความถี่ 16) บรรณารักษ์มีน้อย มีงานสอนมาก มีเวลาในการทำงานน้อยเพราะมีงานสอนประจำชั่วโมงมาก (ความถี่ 15) ไม่สามารถแบ่งหมวดหมู่ของหนังสือได้ และบุคลากรไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการลงรายการเพราะไม่ได้จบเอกบรรณารักษ์ (ความถี่ 5) บุคลากรมีทักษะในการคัดแยกหนังสือน้อย การลงรายการข้อมูลบรรณานุกรมอยู่ในระดับพอใช้ (ความถี่ 3) อันดับสุดท้าย คือ มีคอมพิวเตอร์ในการลงข้อมูลมีน้อยและไม่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากมหาวิทยาลัยอื่นได้ (ความถี่ 2)

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการยืม-คืน

ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการยืม-คืน	จำนวน (n=90)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ห้องสมุดกำลังดำเนินการปรับปรุงระบบใหม่ได้ 2 เดือน	3	3.33	5
2. ผู้ช่วยบรรณารักษ์มีน้อย สมาชิกขาดระเบียบวินัย	12	13.33	3
3. ผู้รับผิดชอบห้องสมุดไม่มีความรู้งานห้องสมุดโดยตรง	14	15.55	2
4. เครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาบ่อย มีคุณภาพต่ำ	8	8.88	4
5. นักเรียนไม่ค่อยคืนหนังสือตามกำหนดเวลาและไม่นำบัตรสมาชิกมา	14	15.55	2
6. ระบบขัดข้องบ่อย ไม่สามารถแก้ไขได้ต้องแจ้งเจ้าของโปรแกรม	25	27.77	1
7. โปรแกรมมีข้อผิดพลาดเช่นชื่อสมาชิกไม่ตรงกับบัตรสมาชิก บางครั้งไม่ยอมให้สมาชิกยืมทั้งๆที่ไม่ได้ค้ำหนังสือ หรือบันทึกการยืมคืนแล้วแต่โปรแกรมไม่ลงให้การบันทึกรายการหนังสือในหนังสือบางเล่มไม่ชัดเจนตามรายการ	14	15.55	2

จากตารางที่ 4.20 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการยืม-คืน ในเรื่องระบบขัดข้องบ่อย ไม่สามารถแก้ไขได้ต้องแจ้งเจ้าของโปรแกรม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.77รองลงมา คือ ผู้รับผิดชอบห้องสมุดไม่มีความรู้งานห้องสมุดโดยตรง นักเรียนไม่ค่อยคืนหนังสือตามกำหนดเวลาและไม่นำบัตรสมาชิกมา และโปรแกรมมีข้อผิดพลาดเช่นชื่อสมาชิกไม่ตรงกับบัตรสมาชิก บางครั้งไม่ยอมให้สมาชิกยืมทั้งๆที่ไม่ได้ค้ำหนังสือ หรือบันทึกการยืมคืนแล้วแต่โปรแกรมไม่ลงให้ การบันทึกรายการหนังสือในหนังสือบางเล่มไม่ชัดเจนตามรายการ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.55 ผู้ช่วยบรรณารักษ์มีน้อยสมาชิกขาดระเบียบวินัย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาบ่อย มีคุณภาพต่ำ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.88 อันดับสุดท้าย คือ ห้องสมุดกำลังดำเนินการปรับปรุงระบบใหม่ได้ 2 เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการสืบค้น

ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการสืบค้น	จำนวน (n=104)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าต้องบอ	30	28.84	1
2. คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ	22	21.15	2
3. เครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าต้องบอ	3	2.88	5
4. เครื่องคอมพิวเตอร์สมรรถนะต่ำ	22	21.15	2
5. ต้องปรับปรุงข้อมูลในคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้น บรรณานุกรมบ่อยๆ	2	1.92	6
6. ผู้ใช้บริการสืบค้นไม่เป็น	3	2.88	5
7. ผู้รับผิดชอบห้องสมุดไม่มีความรู้งานห้องสมุดโดยตรง ไม่มีประสบการณ์	5	4.80	4
8. ไม่มีการเชื่อมต่อระบบ LAN	3	2.88	5
9. ระบบโปรแกรมยังขาดความสมบูรณ์	14	13.46	3

จากตารางที่ 4.21 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการสืบค้น ในเรื่องระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าต้องบอ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 28.84 รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอและเครื่องคอมพิวเตอร์สมรรถนะต่ำ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 21.15 ระบบโปรแกรมยังขาดความสมบูรณ์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.46 ผู้รับผิดชอบห้องสมุดไม่มีความรู้งานห้องสมุดโดยตรง ไม่มีประสบการณ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 เครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้าต้องบอ ผู้ใช้บริการสืบค้นไม่เป็นและไม่มีการเชื่อมต่อระบบ LAN จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.88 อันดับสุดท้าย คือ ต้องปรับปรุงข้อมูลในคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นบรรณานุกรมบ่อยๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.92

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการบริหารงาน

ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการบริหารงาน	จำนวน (n=70)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นภายนอกห้องสมุด	2	2.85	7
2. ข้อมูลบางรายการไม่สมบูรณ์ เก็บสถิติไม่ครบถ้วน	6	8.57	3
3. ครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุดไม่มีความรู้โดยตรงกับสายงาน	16	22.85	1
4. ขาดความรู้ในการจัดกิจกรรมห้องสมุดที่น่าสนใจ	3	4.28	6
5. ขาดงบประมาณที่จะติดตั้งโปรแกรมที่ทันสมัย	3	4.28	6
6. เครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานคุณภาพต่ำ ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน	5	7.14	4
7. เจ้าหน้าที่ไม่มีความสามารถในการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์	3	4.28	6
8. เปลี่ยนบุคลากรบ่อย	6	8.57	3
9. เมื่อโปรแกรมเกิดปัญหาผู้ดูแลระบบไม่ค่อยเข้ามาดูแล หากเข้ามาดูแลจะคิดค่าใช้จ่ายสูง	4	5.71	5
10. ไม่มีบุคลากรประจำ	8	11.42	2
11. ไม่สามารถเก็บสถิติบุคคลเข้าใช้บริการประจำวันได้	8	11.42	2
12. ยังใช้โปรแกรมไม่ชำนาญ	3	4.28	6
13. ยังเป็นระบบเก่ายังไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย	3	4.28	6

จากตารางที่ 4.22 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดในการบริหารงาน ในเรื่องครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุดไม่มีความรู้โดยตรงกับสายงาน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.85 รองลงมา คือ ไม่สามารถเก็บสถิติบุคคลเข้าใช้บริการประจำวันได้ และไม่มีบุคลากรประจำ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.42 ข้อมูลบางรายการไม่สมบูรณ์ เก็บสถิติไม่ครบถ้วนและเปลี่ยนบุคลากรบ่อยจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 เครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานคุณภาพต่ำ ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้งานและเมื่อโปรแกรมเกิดปัญหาผู้ดูแลระบบไม่ค่อยเข้ามาดูแล หากเข้ามาดูแลจะคิดค่าใช้จ่ายสูงจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 ขาดความรู้ในการจัดกิจกรรมห้องสมุดที่น่าสนใจ ขาดงบประมาณที่จะติดตั้งโปรแกรมที่ทันสมัย ยังใช้โปรแกรมไม่ชำนาญและเจ้าหน้าที่ไม่มีความสามารถในการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ยังเป็นระบบเก่ายังไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.28 อันดับสุดท้าย คือ ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นภายนอกห้องสมุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85

ตารางที่ 4.23 จำนวนปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดด้านอื่นๆ

ปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดด้านอื่นๆ	จำนวน (n=79)
1. การบันทึกสถิติผู้เข้าใช้บริการ การสำรองข้อมูลสถิติการยืมคืนยังไม่สมบูรณ์	24
2. ขาดทักษะในการใช้โปรแกรม	4
3. ขาดบุคลากรช่วยงาน	3
4. ความละเอียดของข้อมูลเช่นไม่สามารถแยกแยะจำนวนของผู้ใช้บริการได้ว่าชั้นใดจำนวนเท่าใด	3
5. เครื่องคอมพิวเตอร์มีคุณภาพต่ำเครื่องจึงชำรุดบ่อย	5
6. บรรณารักษ์ไม่มีเวลาในการสอนนักเรียนในการใช้โปรแกรมเพราะสอนประจำชั้นไม่มีเวลาว่าง เลยไม่มีเวลาทำงานห้องสมุด	13
7. ตัวโปรแกรมไม่เสถียร เช่นถ้าข้ามปีจะไม่เก็บข้อมูลของปีที่ผ่านมาและรายงานการยืมคืนสถิติผิดจากข้อมูลที่ให้บริการ(ในบางเดือน)	3
8. ปัญหาการเปลี่ยนโปรแกรมจาก Library 2000 เป็น PLS v.3 เช่น การแชร์ข้อมูลจากเครื่องหลักไปยังเครื่องให้บริการสืบค้นอื่นๆ การลงรูปภาพนักเรียนในบัตรจากโปรแกรม	9
9. การใช้งานโปรแกรมยุ่งยาก แต่ได้รับอนุเคราะห์มาจาก อบจ. ไม่สามารถแก้ไขระบบได้	3
10. ไม่มีงบประมาณลงรายการ	3
11. ไม่ได้แยกเครื่องการทำงานของบรรณารักษ์กับบริการสืบค้น	4
12. ระบบอินเทอร์เน็ตช้าชงบ่อย	5

จากตารางที่ 4.23 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้โปรแกรมห้องสมุดด้านอื่นๆ ในเรื่องปัญหาการบันทึกสถิติผู้เข้าใช้บริการ การสำรองข้อมูลสถิติการยืมคืนยังไม่สมบูรณ์ (ความถี่ 24) รองลงมา คือ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาในการสอนนักเรียนในการใช้โปรแกรมเพราะสอนประจำชั้นไม่มีเวลาว่าง เลยไม่มีเวลาทำงานห้องสมุด (ความถี่ 13) ปัญหาการเปลี่ยนโปรแกรมจาก Library 2000 เป็น PLS v.3 เช่น การแชร์ข้อมูลจากเครื่องหลักไปยังเครื่องให้บริการสืบค้นอื่นๆ การลงรูปภาพนักเรียนในบัตรจากโปรแกรม (ความถี่ 9) เครื่องคอมพิวเตอร์มีคุณภาพต่ำเครื่องจึงชำรุดบ่อยและระบบอินเทอร์เน็ตช้าชงบ่อย (ความถี่ 5) ไม่ได้แยกเครื่องการทำงานของบรรณารักษ์กับบริการสืบค้น ขาดทักษะในการใช้โปรแกรม (ความถี่ 4) อันดับสุดท้าย คือ ตัวโปรแกรมไม่เสถียร เช่นถ้าข้ามปีจะไม่เก็บข้อมูลของปีที่ผ่านมาและรายงานการยืมคืนสถิติผิดจากข้อมูลที่ให้บริการ(ในบางเดือน) ความละเอียดของข้อมูลเช่นไม่สามารถแยกแยะจำนวนของผู้ใช้บริการได้ว่าชั้นใดจำนวนเท่าใด การใช้งานโปรแกรมยุ่งยาก แต่ได้รับอนุเคราะห์มาจาก อบจ. ไม่สามารถแก้ไขระบบได้ ขาดบุคลากรช่วยงานและไม่มีงบประมาณลงรายการ (ความถี่ 3)

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของการมีเว็บไซต์ของห้องสมุด

การมีเว็บไซต์ของห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. มี	24	6.57	3
2. อยู่ระหว่างดำเนินการ	98	26.84	2
3. ไม่มี	243	66.57	1

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่มีเว็บไซต์ จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 66.57 รองลงมา คือ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 26.84 และมีเว็บไซต์จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57

ตารางที่ 4.25 จำนวนของสาเหตุที่ไม่มีเว็บไซต์ห้องสมุด

สาเหตุที่ไม่มีเว็บไซต์ห้องสมุด	จำนวน (n=243)
1. ขาดความพร้อมในการลงรายการต่างๆและงบประมาณ	16
2. เจ้าหน้าที่ไม่มีความเชี่ยวชาญ	31
3. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำเว็บไซต์และเปลี่ยนบุคลากรบ่อย	31
4. ใช้ร่วมกับเว็บไซต์ของโรงเรียน	102
5. ยังไม่ดำเนินการ	51
6. ระบบยังไม่เรียบร้อย	12

จากตารางที่ 4.25 พบว่า สาเหตุที่ไม่มีเว็บไซต์ห้องสมุด บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้ร่วมกับเว็บไซต์ของโรงเรียน (ความถี่ 102) รองลงมา คือ ยังไม่ดำเนินการ (ความถี่ 51) เจ้าหน้าที่ไม่มีความเชี่ยวชาญ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำเว็บไซต์และเปลี่ยนบุคลากรบ่อย (ความถี่ 31) ขาดความพร้อมในการลงรายการต่างๆและงบประมาณ (ความถี่ 16) อันดับสุดท้าย คือ ระบบยังไม่เรียบร้อย (ความถี่ 12)

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด

การเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งเรียนรู้	129	35.4	4
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศใหม่	125	34.24	5
3. ข้อมูลกิจกรรมการบริการของห้องสมุด	140	38.35	2
4. ข้อมูลสถิติต่างๆ ของห้องสมุด	139	38.08	3
5. ข้อมูลด้านการส่งเสริมการอ่าน	149	40.82	1
6. ข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด	139	38.08	3
7. ข้อมูลอื่นๆ เช่น กิจกรรมห้องสมุดเผยแพร่ในเว็บ โรงเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนชุดห้องสมุดของเรา โรงเรียนและใช้สืบค้นหาหนังสือ	11	3.01	6

จากตารางที่ 4.26 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีนำเสนอข้อมูลด้านการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 40.82 รองลงมา คือ ข้อมูลกิจกรรมการบริการของห้องสมุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 ข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด และข้อมูลสถิติต่างๆ ของห้องสมุด จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 38.08 ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งเรียนรู้จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศใหม่จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 34.24 อันดับสุดท้าย คือ ข้อมูลอื่นๆ เช่น กิจกรรมห้องสมุดเผยแพร่ในเว็บโรงเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนชุดห้องสมุดของเรา โรงเรียนและใช้สืบค้นหาหนังสือ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน

แผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. มี	274	75.06	1
2. ไม่มี	91	24.93	2

จากตารางที่ 4.27 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ มีแผนพัฒนาบุคลากรแผนพัฒนาบุคลากรจำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 75.06 และไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 24.93

ตารางที่ 4.28 จำนวนแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน

การมีแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน	จำนวน (n=274)
1. การเข้าร่วมอบรม/ประชุมและการศึกษาดูงาน	65
2. การจัดกิจกรรมการใช้ห้องสมุดภายในห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต	19
3. การใช้บริการ การปฐมนิเทศ การจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน	15
4. การอบรมเกี่ยวกับการให้บริการและการบริหารจัดการห้องสมุด การใช้โปรแกรมห้องสมุด	12
5. จัดฝึกอบรมและทำโครงการจัดกิจกรรมโดยเน้นห้องสมุดเป็นหลัก	13
6. จัดหางบสนับสนุนภายนอกพัฒนาห้องสมุด	13
7. จัดให้เข้ารับการอบรมที่สำนักงานเขตพื้นที่ที่จัดขึ้น	10
8. จัดอบรมครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์และ นักเรียนให้ความรู้ด้านการใช้ห้องสมุด	8
9. ทำมุมเฉลิมพระเกียรติ ทาสีชั้นหนังสือใช้โปรแกรม PLS5	7
10. พัฒนายุวบรรณารักษ์	3
11. เพิ่มบุคลากร สรรหาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์สนับสนุน	5
12. มีโครงการและแผนของโรงเรียน	3
13. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดต้นแบบห้องสมุดอื่นๆ เช่น ห้องสมุดโรงเรียนตาคลี นครสวรรค์	17
14. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์เสมอ	12
15. ให้บุคลากรไปอบรมเรื่องรักการอ่านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้บุคลากรไปดูงานห้องสมุดต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน	10
16. อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศ	18
17. อบรมตามโครงการที่ สพม. จัดให้	13
18. อบรมเพิ่มความรู้ให้กับบรรณารักษ์ อบรมสัมมนาการใช้ห้องสมุดยุคใหม่เรื่องการพัฒนาห้องสมุดร่วมกับกลุ่มโรงเรียน	31

จากตารางที่ 4.28 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมอบรม/ประชุมและการศึกษาดูงาน (ความถี่ 65) รองลงมา คือ อบรมเพิ่มความรู้ให้กับบรรณารักษ์ อบรมสัมมนาการใช้ห้องสมุดยุคใหม่เรื่องการพัฒนาห้องสมุดร่วมกับกลุ่มโรงเรียน (ความถี่ 31) การจัดกิจกรรมการใช้ห้องสมุดภายในห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต (ความถี่ 19) อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการใช้โปรแกรม ระบบสารสนเทศ (ความถี่ 18) ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดต้นแบบห้องสมุดอื่นๆ เช่น ห้องสมุดโรงเรียนตาคลี นครสวรรค์ (ความถี่ 17) การใช้บริการ การปฐมนิเทศ การจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน (ความถี่ 15) อบรมตามโครงการที่ สพม. จัดให้ จัดฝึกอบรมและทำโครงการจัดกิจกรรมโดยเน้นห้องสมุดเป็นหลัก จัดหางบสนับสนุนภายนอกพัฒนาห้องสมุด (ความถี่

13) อบรมเกี่ยวกับการให้บริการและการบริหารจัดการห้องสมุด การใช้โปรแกรมห้องสมุด ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์เสมอ (ความถี่ 12) จัดให้เข้ารับการอบรมที่สำนักงานเขตพื้นที่จัดขึ้น ให้บุคลากรไปอบรมเรื่องรักการอ่านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้บุคลากรไปดูงานห้องสมุดต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน (ความถี่ 10) จัดอบรมครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์และนักเรียนให้มีความรู้ด้านการใช้ห้องสมุด (ความถี่ 8) ทำมุมเฉลิม พระเกียรติ ทาสีชั้นหนังสือและใช้โปรแกรม PLS5 (ความถี่ 7) เพิ่ม บุคลากร สรรหาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์สนับสนุน (ความถี่ 5) อันดับสุดท้าย คือ พัฒนายุวบรรณารักษ์ มีโครงการและแผนของโรงเรียน (ความถี่ 3)

ตารางที่ 4.29 จำนวนสาเหตุจากการไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน

การไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน	จำนวน (n=91)
1. ขาดงบประมาณ	36
2. บุคลากรไม่เพียงพอไม่มีครูบรรณารักษ์	16
3. ไม่มีโครงการรองรับ	13
4. ไม่เห็นความสำคัญ	13
5. ยังไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง	13

จากตารางที่ 4.29 พบว่า สาเหตุของการไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียน บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ พบว่า ขาดงบประมาณ (ความถี่ 36) บุคลากรไม่เพียงพอ ไม่มีครูบรรณารักษ์ (ความถี่ 16) ไม่มีโครงการรองรับ ไม่เห็นความสำคัญและยังไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง (ความถี่ 13)

ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของการพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการใช้บริการของห้องสมุด

การพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการใช้บริการของห้องสมุด	จำนวน (n=365)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. มี	305	83.58	1
2. ไม่มี	60	16.43	2

จากตารางที่ 4.30 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ มีการพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการใช้บริการของห้องสมุด จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 83.58 และไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.43

ตารางที่ 4.31 จำนวนการพัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน

การพัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน	จำนวน (n=305)
1. การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูล กฎระเบียบการใช้ห้องสมุดและการใช้ห้อง มัลติมีเดีย	15
2. การทำกิจกรรมที่มีประโยชน์การเพิ่มหนังสือใหม่	12
3. การปฏิบัติตนในการเข้ารับบริการ	13
4. กิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมประจำวันเสียงตามสาย กิจกรรมส่งเสริมการ อ่าน กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตค่ายผู้นำรักการอ่าน ฝึกบรรณารักษ์น้อย มี ชุมนุมบรรณารักษ์น้อย	21
5. โครงการเสริมสร้างทักษะในการแสวงหาความรู้ แนะนำการใช้ห้องสมุด ชุมนุมห้องสมุด เปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุด สัปดาห์ห้องสมุด	17
6. จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น ปฐมนิเทศและแนะนำห้องสมุดกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน การตอบถาม การแนะนำหนังสือใหม่ จัดชุมนุมจัดนิทรรศการ จัดการประกวดกิจกรรมต่างๆ	40
7. จัดระบบการเข้าใช้ การยืม-คืน ให้กับผู้ใช้บริการ จัดบริการในมุมต่างๆ เช่น มุมบรรณารักษ์น้อย	16
8. จัดอบรมประชุมเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ อบรมนักเรียนแต่ละห้องในการใช้ บริการห้องสมุด การสอนวิชาการใช้ห้องสมุด ม.1 และ ม.4	10
9. แนะนำวิธีการใช้ระบบการสืบค้นโปรแกรมของห้องสมุด ทำบัตรห้องสมุดทั้ง ครูและนักเรียนโดยใช้โปรแกรมPLS5	14
10. นักเรียนเรียนรู้การใช้ห้องสมุดโดยครูเป็นผู้พาเข้าห้องสมุด แนะนำการใช้ งาน ฝึกปฏิบัติการใช้งาน การใช้โดยสืบค้นจากโปรแกรมห้องสมุด	11
11. นักเรียนและครูศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นๆที่เป็นต้นแบบ	10
12. มีบัตรห้องสมุดมีรางวัลยอดนักอ่านทั้งครูและนักเรียน	8
13. ฝึกทักษะบรรณารักษ์น้อย บริการโดยใช้นักเรียน จัดเก็บทำความสะอาด	9
14. ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่าน ประกาศแจ้งข่าวสาร ของห้องสมุดทุกเดือน	30
15. ฝึกการใช้คอมพิวเตอร์ในการให้บริการ ฝึกให้ใช้โปรแกรมในการสืบค้น ข้อมูล	6
16. พัฒนาในเรื่องของการใช้บริการเพื่อให้สะดวกและทันสมัยต่อผู้ใช้บริการ	3
17. มีการแนะนำมุมต่างๆในห้องสมุด มีการแนะนำการใช้สื่อสารสนเทศภายใน ห้องสมุด	10
18. มีการประเมินผลการทำงานของห้องสมุดภาคเรียนละ1 ครั้ง	2

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

การพัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน	จำนวน (n=305)
19. มีโครงการสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมทุกสัปดาห์ โครงการห้องสมุดมีชีวิต	3
20. มีชั่วโมงแนะนำการใช้บริการห้องสมุด แนะนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด และเรียนรู้วิธีการใช้บริการห้องสมุด	8
21. มีวิทยากรมาแนะนำการใช้โปรแกรม	2
22. ส่งพัฒนาอบรมดูงานให้ครูเข้ารับอบรมทางวิชาการ นักเรียนอบรมทำความเข้าใจในการให้บริการ	8
23. สร้างเครือข่ายงานในโรงเรียน	2
24. ให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนในการจัดหมวดหมู่หนังสือสารสนเทศหรือการให้บริการในโรงเรียนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดการใช้ห้องสมุด การใช้งานโปรแกรม library2000 และการใช้สื่อห้องสมุด	26
25. อบรมให้ความรู้แก่นักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด อบรมและฝึกการทำงานในระบบห้องสมุด	9

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การพัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น ปฐมนิเทศและแนะนำห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การตอบถาม การแนะนำหนังสือใหม่ จัดชุมนุมจัดนิทรรศการ จัดการประกวดกิจกรรมต่างๆ (ความถี่ 40) รองลงมา คือ ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่าน ประกาศแจ้งข่าวสารของห้องสมุดทุกเดือน (ความถี่ 30) ให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนในการจัดหมวดหมู่หนังสือสารสนเทศหรือการให้บริการในโรงเรียนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดการใช้ห้องสมุดการใช้งานโปรแกรม library2000 และการใช้สื่อห้องสมุด (ความถี่ 26) กิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมประจำวันเสียงตามสาย กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตค่ายผู้นำรักการอ่าน ฝึกบรรณารักษ์น้อย มีชุมนุมบรรณารักษ์น้อย (ความถี่ 21) โครงการเสริมสร้างทักษะในการแสวงหาความรู้ แนะนำการใช้ห้องสมุด ชุมนุมห้องสมุด เปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุด สัปดาห์ห้องสมุด (ความถี่ 17) จัดระบบการเข้าใช้ การยืม-คืน ให้กับผู้ใช้บริการ จัดบริการในมุมต่างๆ เช่น มุมบรรณารักษ์น้อย (ความถี่ 16) การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูล กฎระเบียบการใช้ห้องสมุดการใช้ห้องมัลติมีเดีย (ความถี่ 15) แนะนำวิธีการใช้ระบบการสืบค้นโปรแกรมของห้องสมุด ทำบัตรห้องสมุดทั้งครูและนักเรียนโดยใช้โปรแกรม PLS5 (ความถี่ 14) การปฏิบัติตนในการเข้ารับบริการ (ความถี่ 13) การทำกิจกรรมที่มีประโยชน์การเพิ่มหนังสือใหม่ (ความถี่ 12) นักเรียนเรียนรู้การใช้ห้องสมุดโดยครูเป็นผู้พาเข้าห้องสมุด แนะนำการใช้งาน ฝึกปฏิบัติการใช้งาน การใช้โดยสืบค้นจากโปรแกรมห้องสมุด (ความถี่ 11) จัดอบรมประชุมเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ อบรมนักเรียนแต่ละห้องในการใช้บริการห้องสมุด การสอนวิชาการใช้ห้องสมุด ม.1 และ ม.4 นักเรียนและครูศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นๆ ที่เป็นต้นแบบ มีการแนะนำมุมต่างๆในห้องสมุด มีการแนะนำการใช้สื่อสารสนเทศภายในห้องสมุด

(ความถี่ 10) ฝึกทักษะบรรณารักษ์น้อย บริการโดยใช้นักเรียน จัดเก็บทำความสะอาดและอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด อบรมและฝึกการทำงานในระบบห้องสมุด (ความถี่ 9) มีบัตรห้องสมุดมีรางวัลยอดนักอ่านทั้งครูและนักเรียน มีชั่วโมงแนะนำการใช้บริการห้องสมุด แนะนำให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดและเรียนรู้วิธีการใช้บริการห้องสมุด และส่งพัฒนาอบรมดูงานให้ครูเข้ารับอบรมทางวิชาการ นักเรียนอบรมทำความเข้าใจในการให้บริการ (ความถี่ 8) ฝึกการใช้คอมพิวเตอร์ในการให้บริการ ฝึกให้ใช้โปรแกรมในการสืบค้นข้อมูล (ความถี่ 6) พัฒนาในเรื่องของการใช้บริการเพื่อให้สะดวกและทันสมัยต่อผู้ใช้บริการ มีโครงการสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมทุกสัปดาห์ โครงการห้องสมุดมีชีวิต (ความถี่ 3) อันดับสุดท้าย คือ มีการประเมินผลการดำเนินงานของห้องสมุดภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีวิทยากรมาแนะนำการใช้โปรแกรม และสร้างเครือข่ายงานในโรงเรียน (ความถี่ 2)

ตารางที่ 4.32 จำนวนของสาเหตุการไม่พัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียน

สาเหตุการไม่พัฒนาการใช้บริการของห้องสมุด ของครูและนักเรียน	จำนวน (n=60)
1. ไม่มีเพราะจำนวนคนสนใจในโรงเรียนมีน้อย	35
2. มีสื่อ น้อย	13
3. ยังไม่ได้ดำเนินการ	12

จากตารางที่ 4.32 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ ไม่พัฒนาการใช้บริการของห้องสมุดของครูและนักเรียนเพราะจำนวนคนสนใจในโรงเรียนมีน้อย (ความถี่ 35) รองลงมาคือ มีสื่อ น้อย (ความถี่ 13) และยังไม่ได้ดำเนินการ (ความถี่ 12)

2.2 การใช้สารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย

ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้ของประเภทสารสนเทศ

ข้อ	ประเภทสารสนเทศ	การใช้จริง				ความต้องการใช้			
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่
1	ประเภทสิ่งพิมพ์(หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่เป็นวัสดุในรูปของตัวพิมพ์)	3.31	0.76	ปานกลาง	1	3.86	0.88	มาก	1
2	ประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์(วัสดุที่ไม่ได้อยู่ในรูปของตัวพิมพ์สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายด้านเช่นเดียวกับสิ่งพิมพ์ เป็นแหล่งตอบคำถามเฉพาะเรื่อง ให้ความบันเทิง เป็นแหล่งในการเรียนรู้เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา)	2.54	0.93	ปานกลาง	3	3.35	1.05	ปานกลาง	3
3	เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (สื่อใหม่ในการบันทึกสารสนเทศเกิดขึ้นจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำไปพัฒนาคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม)	3.11	0.95	ปานกลาง	2	3.79	0.93	มาก	2
		2.99	0.76	ปานกลาง		3.66	0.85	มาก	

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศของห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, $\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการใช้จริง อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ประเภทสิ่งพิมพ์(หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่เป็นวัสดุในรูปของตัวพิมพ์) ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมาคือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (สื่อใหม่ในการบันทึกสารสนเทศเกิดขึ้นจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำไปพัฒนาคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม) ($\bar{X} = 3.11$) และประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์(วัสดุที่ไม่ได้อยู่ในรูปของตัวพิมพ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายด้านเช่นเดียวกับสิ่งพิมพ์ เป็นแหล่งตอบคำถามเฉพาะเรื่อง ให้ความบันเทิง เป็นแหล่งในการเรียนรู้เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา) ($\bar{X} = 2.54$)

ระดับความต้องการใช้ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ประเภทสิ่งพิมพ์(หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่เป็นวัสดุในรูปของตัวพิมพ์) ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (สื่อใหม่ในการบันทึกสารสนเทศเกิดขึ้นจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำไปพัฒนาคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม) ($\bar{X} = 3.79$) และประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์(วัสดุที่ไม่ได้อยู่ในรูปของตัวพิมพ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายด้านเช่นเดียวกับสิ่งพิมพ์ เป็นแหล่งตอบคำถามเฉพาะเรื่อง ให้ความบันเทิง เป็นแหล่งในการเรียนรู้เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา) ($\bar{X} = 3.35$)

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์

ข้อ	สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์	การใช้จริง				ความต้องการใช้			
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่
1	หนังสือเรียน	3.40	1.14	ปานกลาง	7	3.79	1.20	มาก	8
2	หนังสืออ่านเพิ่มเติม	3.68	0.87	มาก	3	4.24	0.99	มาก	2
3	หนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม เป็นต้น	3.61	1.00	มาก	4	4.17	1.02	มาก	3
4	แผนการจัดการเรียนรู้	2.92	1.13	ปานกลาง	10	3.56	1.21	มาก	11
5	เอกสารประชุมทางวิชาการ	2.61	1.05	ปานกลาง	11	3.24	1.19	ปานกลาง	13
6	หนังสือคู่มือหลักสูตร	2.99	1.11	ปานกลาง	9	3.65	1.23	มาก	10
7	หนังสือพิมพ์	4.05	1.14	มาก	1	4.37	1.01	มาก	1
8	วารสาร	3.70	1.08	มาก	2	4.09	1.07	มาก	4
9	จุลสาร	3.24	1.07	ปานกลาง	8	3.78	1.11	มาก	9
10	หนังสือสารคดี	3.40	1.05	ปานกลาง	7	3.91	1.12	มาก	7
11	หนังสือนวนิยาย	3.55	1.14	มาก	6	4.01	1.12	มาก	6
12	หนังสือเรื่องสั้น	3.57	1.13	มาก	5	4.03	1.18	มาก	5
13	ผลงานวิจัย	2.25	1.06	ปานกลาง	12	3.30	1.29	ปานกลาง	12
รวม		3.31	0.76	ปานกลาง		3.86	0.88	มาก	

จากตารางที่ 4.34 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, $\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับการใช้จริง อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ระดับปานกลาง 7 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ วารสาร ($\bar{X} = 3.70$) หนังสืออ่านเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.68$) หนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม เป็นต้น ($\bar{X} = 3.61$) หนังสือเรื่องสั้น ($\bar{X} = 3.57$) หนังสือนวนิยาย ($\bar{X} = 3.55$) หนังสือเรียนและหนังสือสารคดี ($\bar{X} = 3.40$) จุลสาร ($\bar{X} = 3.24$) หนังสือคู่มือหลักสูตร ($\bar{X} = 2.99$) แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.92$) เอกสารประชุมทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.61$) อันดับสุดท้าย คือ ผลงานวิจัย ($\bar{X} = 2.25$)

ระดับความต้องการใช้ อยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.24$) หนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม เป็นต้น ($\bar{X} = 4.17$) วารสาร ($\bar{X} = 4.09$) หนังสือเรื่องสั้น ($\bar{X} = 4.03$) หนังสือนวนิยาย ($\bar{X} = 4.01$) หนังสือสารคดี ($\bar{X} = 3.91$) หนังสือเรียน ($\bar{X} = 3.79$) จุลสาร ($\bar{X} = 3.78$) หนังสือคู่มือหลักสูตร ($\bar{X} = 3.65$) แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.56$) ผลงานวิจัย ($\bar{X} = 3.30$) อันดับสุดท้าย คือ เอกสารประชุมทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.24$)

ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์

ข้อ	สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์	การใช้จริง				ความต้องการใช้			
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่
1	รูปภาพ	2.99	1.22	ปานกลาง	1	3.70	1.18	มาก	2
2	แผนภูมิ	2.78	1.10	ปานกลาง	4	3.60	1.13	มาก	4
3	แผนภาพ	2.80	1.15	ปานกลาง	3	3.63	1.15	มาก	3
4	แผนที่	2.88	1.24	ปานกลาง	2	3.72	1.17	มาก	1
5	สไลด์	2.03	1.09	น้อย	9	2.84	1.38	ปานกลาง	11
6	แผ่นโปร่งใส	2.00	1.09	น้อย	10	2.81	1.37	ปานกลาง	12
7	วีดีโอเทป	2.45	1.25	น้อย	7	3.16	1.38	ปานกลาง	9
8	เทปเสียง	2.29	1.15	น้อย	8	3.04	1.42	ปานกลาง	10
9	ลูกโลก	2.88	1.30	ปานกลาง	2	3.50	1.24	ปานกลาง	5
10	หุ่นจำลอง	2.45	1.26	น้อย	7	3.40	1.30	ปานกลาง	8
11	ของตัวอย่าง	2.48	1.22	น้อย	5	3.42	1.26	ปานกลาง	7
12	ของจริง	2.46	1.27	น้อย	6	3.43	1.31	ปานกลาง	6
รวม		2.54	0.93	ปานกลาง		3.35	1.05	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$, $\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการใช้จริง อยู่ใน ระดับปานกลาง 5 ข้อ ระดับน้อย 7 ข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 2.99$) รองลงมา คือ แผนที่ ($\bar{X} = 2.88$) ลูกโลก ($\bar{X} = 2.88$) แผนภาพ ($\bar{X} = 2.80$) แผนภูมิ ($\bar{X} = 2.78$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.48$) ของจริง ($\bar{X} = 2.46$) หุ่นจำลอง ($\bar{X} = 2.45$) วีดิโอเทป ($\bar{X} = 2.45$) เทปเสียง ($\bar{X} = 2.29$) สไลด์ ($\bar{X} = 2.03$) อันดับสุดท้าย คือ แผ่นโปร่งใส ($\bar{X} = 2.00$)

ระดับความต้องการใช้ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 8 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ แผนที่ ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.70$) แผนภาพ ($\bar{X} = 3.63$) แผนภูมิ ($\bar{X} = 3.60$) ลูกโลก ($\bar{X} = 3.50$) ของจริง ($\bar{X} = 3.43$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.42$) หุ่นจำลอง ($\bar{X} = 3.40$) วีดิโอเทป ($\bar{X} = 3.16$) เทปเสียง ($\bar{X} = 3.04$) สไลด์ ($\bar{X} = 2.84$) อันดับสุดท้าย คือ แผ่นโปร่งใส ($\bar{X} = 2.81$)

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้จริงและระดับความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ	สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	การใช้จริง				ความต้องการใช้			
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่
1	ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	3.36	1.25	ปานกลาง	3	4.04	1.21	มาก	3
2	อินเทอร์เน็ต	4.06	1.12	มาก	1	4.52	0.89	มาก	1
3	ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	3.33	1.41	ปานกลาง	4	3.90	1.29	มาก	4
4	รายการวิทยุ	2.44	1.21	น้อย	7	3.20	1.35	ปานกลาง	7
5	รายการโทรทัศน์	3.01	1.25	ปานกลาง	5	3.68	1.20	มาก	6
6	โทรสาร(แฟกซ์)	2.36	1.28	น้อย	8	3.07	1.46	ปานกลาง	8
7	สื่อมัลติมีเดีย เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนใน MS-PowerPoint จากแผ่นซีดี/ดีวีดี การ์ตูนในแผ่นซีดี เป็นต้น	3.54	1.32	มาก	2	4.14	1.14	มาก	2
8	เคเบิลทีวี	2.82	1.51	ปานกลาง	6	3.72	1.38	มาก	5
รวม		3.11	0.95	ปานกลาง		3.79	0.93	มาก	

จากตารางที่ 4.36 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศ ประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, $\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการใช้จริง อยู่ใน ระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ สื่อมัลติมีเดีย เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนใน MS-PowerPoint จากแผ่นซีดี/ดีวีดี การ์ตูนในแผ่นซีดี เป็นต้น ($\bar{X} = 3.54$) ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.36$) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ($\bar{X} = 3.33$) รายการโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.01$) เคเบิลทีวี ($\bar{X} = 2.82$) รายการวิทยุ ($\bar{X} = 2.44$) อันดับสุดท้าย คือ โทรสาร(แฟกซ์) ($\bar{X} = 2.36$)

ระดับความต้องการใช้ อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ สื่อมัลติมีเดีย เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนใน MS-Power Point จากแผ่นซีดี/ดีวีดี การ์ตูนในแผ่นซีดี เป็นต้น ($\bar{X} = 4.14$) ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 4.04$) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ($\bar{X} = 3.90$) เคเบิลทีวี ($\bar{X} = 3.72$) รายการโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.68$) รายการวิทยุ ($\bar{X} = 3.20$) อันดับสุดท้าย คือ โทรสาร(แฟกซ์) ($\bar{X} = 3.07$)

ตอนที่ 3 การประสบปัญหาจากการใช้/การจัดการสารสนเทศ

ตารางที่ 4.37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประสบปัญหาจากการใช้/การจัดการสารสนเทศ

ข้อ	การประสบปัญหาจากการใช้/การจัดการสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	ปัญหาที่เกิดจากประเภทสารสนเทศ	3.50	0.73	ปานกลาง	1
2	ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ	3.35	0.72	ปานกลาง	2
3	ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ	3.12	0.79	ปานกลาง	3
รวม		3.32	0.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.37 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาจากการใช้/การจัดการสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาที่เกิดจากประเภทสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา คือ ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.35$) และ ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.12$)

ตารางที่ 4.38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากประเภทสารสนเทศ

ข้อ	ปัญหาที่เกิดจากประเภทสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	สารสนเทศที่มีปริมาณไม่เพียงพอต่อการใช้ ประกอบการจัดการเรียนการสอน	3.71	0.86	มาก	1
2	สารสนเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	3.52	0.92	มาก	3
3	สารสนเทศที่มีไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการ เรียนการสอน	3.22	0.96	ปานกลาง	5
4	สารสนเทศที่มีอยู่ขาดความต่อเนื่อง	3.45	0.97	ปานกลาง	4
5	การจัดการสารสนเทศใหม่ล่าช้า	3.61	0.85	มาก	2
รวม		3.50	0.73	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.38 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากประเภทสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สารสนเทศที่มีปริมาณไม่เพียงพอต่อการใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมา คือ การจัดการสารสนเทศใหม่ล่าช้า ($\bar{X} = 3.61$) สารสนเทศที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.52$) สารสนเทศที่มีอยู่ขาดความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.45$) อันดับสุดท้าย คือ สารสนเทศที่มีไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.22$)

ตารางที่ 4.39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ

ข้อ	ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	แหล่งสารสนเทศในห้องสมุด	3.34	0.78	ปานกลาง	2
2	แหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียน	3.38	0.85	ปานกลาง	1
3	แหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล	3.33	0.88	ปานกลาง	3
รวม		3.35	0.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.39 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ แหล่งสารสนเทศในห้องสมุด ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.38$) และแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศในห้องสมุด

ข้อ	ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศในห้องสมุด	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	แหล่งสารสนเทศที่มีบริการไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.63	0.88	มาก	1
2	แหล่งสารสนเทศไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมที่จัด	3.17	0.90	ปานกลาง	3
3	แหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้นหาข้อมูล	3.37	0.95	ปานกลาง	2
รวม		3.34	0.78	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.40 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศในห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ แหล่งสารสนเทศที่มีบริการไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้นหาข้อมูล ($\bar{X} = 3.37$) และแหล่งสารสนเทศไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมที่จัด ($\bar{X} = 3.17$)

ตารางที่ 4.41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียน

ข้อ	ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	แหล่งสารสนเทศอยู่ไกล	3.39	1.03	ปานกลาง	3
2	ไม่สะดวกในการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศ	3.46	1.03	ปานกลาง	2
3	ไม่มีสารสนเทศบริการเพียงพอ	3.54	1.01	มาก	1
4	สารสนเทศไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.18	0.90	ปานกลาง	5
5	แหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้น	3.32	0.93	ปานกลาง	4
รวม		3.38	0.85	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีสารสนเทศบริการเพียงพอ ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมา คือ ไม่สะดวกในการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.46$) แหล่งสารสนเทศอยู่ไกล ($\bar{X} = 3.39$) แหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้น ($\bar{X} = 3.32$) อันดับสุดท้าย คือ สารสนเทศไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.18$)

ตารางที่ 4.42 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล

ข้อ	ปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดมีความรู้ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ	3.36	1.08	ปานกลาง	2
2	ไม่สามารถเข้าถึงตัวผู้ที่มีสารสนเทศที่ต้องการ	3.24	0.95	ปานกลาง	3
3	ไม่สะดวกในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้รู้เฉพาะเรื่อง	3.41	0.92	ปานกลาง	1
รวม		3.33	0.88	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.42 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดมีความรู้ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ ไม่สามารถเข้าถึงตัวผู้ที่มีสารสนเทศที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.24$) และไม่สะดวกในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้รู้เฉพาะเรื่อง ($\bar{X} = 3.41$)

ตารางที่ 4.43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ

ข้อ	ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1	ไม่มีเวลาเตรียมแหล่งเรียนรู้โดยใช้สารสนเทศที่นอกเหนือจากหนังสือเรียน	3.43	0.99	ปานกลาง	1
2	ไม่มีเวลาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม	3.33	1.01	ปานกลาง	3
3	ต้องใช้เวลามากในการสอนโดยใช้สารสนเทศ	3.38	0.97	ปานกลาง	2
4	ไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากหน่วยงานที่โรงเรียนตั้งอยู่	3.03	0.93	ปานกลาง	4
5	สารสนเทศที่โรงเรียน/หน่วยงานจัดให้ไม่ตรงกับความต้องการ	2.90	0.88	ปานกลาง	5
6	ไม่ทราบวิธีการค้นหาสารสนเทศ	2.66	1.03	ปานกลาง	6
รวม		3.12	0.79	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.43 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีเวลาเตรียมแหล่งเรียนรู้โดยใช้สารสนเทศที่นอกเหนือจากหนังสือเรียน ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมา คือ ต้องใช้เวลามากในการ

สอนโดยใช้สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.38$) ไม่มีเวลาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.33$) ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากหน่วยงานที่โรงเรียนตั้งอยู่ ($\bar{X} = 3.03$) สารสนเทศที่โรงเรียน/หน่วยงานจัดให้ไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.90$) อันดับสุดท้าย คือ ไม่ทราบวิธีการค้นหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.66$)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียน ในฝันของประเทศไทย

ตารางที่ 4.44 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา การจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียน ในฝันของประเทศไทย	จำนวน (n=42)
ด้านสื่อทรัพยากรสารสนเทศ	
1. บรรณารักษ์ต้องการหนังสือที่เป็นประโยชน์กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องรวมถึงสื่อสารสนเทศอื่นๆพร้อมทั้งสถานที่บริการยังขาดมุมการใช้บริการสื่อวีดิทัศน์ต่างๆ เช่น หนังสือประเภท พระไตรปิฎก สารานุกรม หนังสือภาพสำหรับนักเรียน ปฐมวัย-ป.3 เพราะเด็กยังขาดความสามารถด้านการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต	15
2. การจัดการสารสนเทศเพื่อให้อบสนองแก่ผู้ใช้บริการมีข้อจำกัด ทรัพยากร บรรณานุกรมที่ให้บริการไม่เพียงพอกับผู้ใช้ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานค่อนข้างจำกัด	12
3. ควรมีการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐและเอกชนในการบริจาคทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์และสิ่งไม่ตีพิมพ์สำหรับไว้ให้บริการ	13
4. ห้องสมุดมีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศให้ทันสมัยครบถ้วนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเรียนรู้มีบริการและจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง	21
5. นักเรียนชั้น ป1-ม.3 ส่วนใหญ่สนใจหนังสือประเภทวรรณกรรมนิยายและหนังสือที่เป็นความรู้ที่สอนในรูปแบบเล่มที่มีสีสันสวยงามเชิญให้น่าอ่าน	17
6. ควรมีการจัดสรรเทคโนโลยีที่รองรับเกี่ยวกับงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพที่ดี มีคุณภาพที่ดีกว่าคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานทั่วไป และควรมีหน่วยความจำที่มากพอเพื่อรองรับข้อมูลที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี	15

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา การจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียน ในพื้นที่ของประเทศไทย	จำนวน (n=42)
7. ควรมีการสนับสนุนในเรื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถภาพสำหรับการให้บริการ เพราะในปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอกับความต้องการ	16
8. ขาดแคลนสื่ออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือจำนวนมาก	10
9. นักเรียนมีความต้องการใช้สื่อคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้นซึ่งความต้องการที่มีอยู่มากแต่จำนวนหนึ่งที่ทำให้บริการมีไม่เพียงพอและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ต้องให้ตอบสนองความต้องการให้ทันกับเวลาที่นักเรียนมีอยู่อย่างจำกัด	14
10. ควรมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่รองรับข้อมูลอย่างสมบูรณ์ และมีหน่วยงานเข้ามาดูแลอย่างต่อเนื่อง อยากรให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยพัฒนาโปรแกรมห้องสมุดหรือเข้ามาจัดทำห้องสมุดให้ทันสมัย	11
ด้านงบประมาณ	
1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อทรัพยากรสารสนเทศให้มากขึ้น	8
2. ควรมีการจัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมห้องสมุดโรงเรียนในพื้นที่ต่อไปเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย	9
3. งบประมาณจำกัดและไม่เพียงพอต่อการจัดการการบริหารงานห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้	30
4. ควรมีงบประมาณจากส่วนกลางสำหรับการบริหารจัดการห้องสมุดโดยเฉพาะ เพราะหากอาศัยงบประมาณจากทางโรงเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ	6
5. ต้องการงบประมาณช่วยดำเนินการจัดการสารสนเทศห้องสมุดและต้องการบุคลากรเฉพาะด้านเกี่ยวกับห้องสมุดเพราะงานห้องสมุดเป็นงานที่ต้องดูแลควบคุมตลอดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะ	3
6. งบประมาณการดำเนินการมีน้อยและสื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ	10
7. หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาจัดสรรงบประมาณและพัฒนาห้องสมุดยกระดับจริงๆ เช่น มิ่งบิตเตอร์ให้ทุกโรงเรียนในพื้นที่ประเทศไทยและควรจัดอุปกรณ์ให้ทันสมัยครบวงจรโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีงบประมาณน้อย	2
8. ขาดงบประมาณในการจัดการห้องสมุด เนื่องจากงบประมาณของโรงเรียนในพื้นที่ถูกนำไปพัฒนางานส่วนอื่น ในทางปฏิบัติคณะกรรมการประเมินโรงเรียนในพื้นที่	3

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา การจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียน ในพื้นที่ของประเทศไทย	จำนวน (n=42)
ไม่เห็นความสำคัญของการอ่านและขาดสื่อประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศ	
<p>ด้านบุคลากร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรมีการอบรมพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ 2 2. ครูผู้ดูแลควรเป็นครูที่จบบรรณารักษศาสตร์หรือมีวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดโดยตรง เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ 8 3. ขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการจัดการสารสนเทศเพื่อคอยช่วยเหลือดูแลและจัดหาสื่อสารสนเทศแก่ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ใช้บริการ 2 4. ควรบรรจุครูบรรณารักษศาสตร์สำหรับโรงเรียนในพื้นที่และจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด 26 5. มีความต้องการเจ้าหน้าที่/ครูบรรณารักษศาสตร์ที่มีความรู้มาปฏิบัติในห้องสมุดโดยตรง เพราะโรงเรียนขาดครูบรรณารักษศาสตร์เฉพาะทาง 10 6. ต้องการให้มีบรรณารักษประจำห้องสมุด ไม่ต้องสอนและมีจำนวนเพียงพอจะได้ไม่มีปัญหาในการให้บริการ 21 7. บรรณารักษสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่โรงเรียนโดยการลงปฏิบัติจริงไม่ใช่การฟังบรรยายอีกทั้งควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ 2 8. ควรมีการอบรมครูบรรณารักษรุ่นเก่าๆเพื่อจะได้ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและควรอบรมอย่างต่อเนื่อง 8 	
<p>ด้านอื่นๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่และวัสดุครุภัณฑ์มีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ใช้บริการ 2 2. ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐไปให้บริการให้ความรู้แนะนำจัดโปรแกรมที่ใช้สำหรับห้องสมุดให้กับโรงเรียนที่มีงบประมาณน้อย 8 3. ควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดให้เป็นเอกเทศมีบรรณารักษประจำที่ไม่ต้องเป็นครูผู้สอน 9 4. เมื่อเปรียบเทียบกับห้องสมุด 3D ด้านทรัพยากร ครุภัณฑ์ห้องสมุดโรงเรียนยังไม่สามารถจัดให้ตรงกับเกณฑ์ที่กำหนดได้เพราะขาดงบประมาณจำนวนมากเช่น การอัพเกรดระบบโปรแกรมห้องสมุดให้เป็น On-web ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก 2 	

จากตารางที่ 4.44 พบว่า บรรณารักษ์/ครูผู้ดูแลห้องสมุดส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสารสนเทศประเภทห้องสมุดโรงเรียนในฝันของประเทศไทย ดังนี้

สื่อทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ห้องสมุดต้องมีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศให้ทันสมัยครบถ้วนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเรียนรู้มีบริการและจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง (ความถี่ 21) รองลงมา คือ นักเรียนชั้น ป1-ม.3 ส่วนมากสนใจหนังสือประเภทวรรณกรรมนิยายและหนังสือที่เป็นความรู้ที่สอนในรูปแบบที่มีสีสันสวยงามเชิญให้น่าอ่าน (ความถี่ 17) ควรมีการสนับสนุนในเรื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถภาพสูงสำหรับการให้บริการเนื่องจากในปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีน้อยไม่เพียงพอกับการให้บริการ (ความถี่ 16) ต้องการหนังสือที่เป็นประโยชน์กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องรวมถึงสื่อสารสนเทศอื่นๆพร้อมทั้งสถานที่บริการยังขาดมุมการใช้บริการสื่อวิทัศน์ต่างๆ เช่น หนังสือประเภท พระไตรปิฎก สารานุกรม หนังสือภาพสำหรับนักเรียนปฐมวัย-ป.3 เพราะเด็กยังขาดความสามารถด้านการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตและควรมีการจัดสรรเทคโนโลยีที่รองรับเกี่ยวกับงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพที่ดี มีคุณภาพที่ดีกว่าคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานทั่วไป และควรมีหน่วยความจำที่มากพอเพื่อรองรับข้อมูลที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (ความถี่ 15) นักเรียนมีความต้องการใช้สื่อคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้นซึ่งความต้องการที่มีอยู่มากแต่จำนวนที่ให้บริการมีไม่เพียงพอและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ต้องให้ตอบสนองความต้องการให้ทันกับเวลาที่นักเรียนมีอยู่อย่างจำกัด (ความถี่ 14) ควรมีการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐและเอกชนในการบริจาคทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์และสิ่งไม่ตีพิมพ์สำหรับไว้ให้บริการ(ความถี่ 13) การจัดสารสนเทศเพื่อให้ตอบสนองแก่ผู้ใช้บริการข้อจำกัดทรัพยากรบรรณานุกรมที่ให้บริการไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานค่อนข้างจำกัด (ความถี่ 12) ควรมีโปรแกรมที่รองรับข้อมูลอย่างสมบูรณ์ และมีหน่วยงานเข้ามาดูแลอย่างต่อเนื่อง อยากให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยพัฒนาโปรแกรมห้องสมุดหรือเข้ามาจัดทำห้องสมุดให้ทันสมัย (ความถี่ 11)อันดับสุดท้าย คือ ขาดแคลนสื่ออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือจำนวนมาก (ความถี่ 10)

งบประมาณ พบว่า งบประมาณจำกัดและไม่เพียงพอต่อการจัดการการบริหารงานห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ (ความถี่ 30 คน) รองลงมา คือ งบประมาณการดำเนินการมีน้อยและสื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ (ความถี่ 10) ควรมีการจัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมห้องสมุดโรงเรียนในฝันต่อไปเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย (ความถี่ 9) ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อทรัพยากรสารสนเทศให้มากขึ้น (ความถี่ 8) ควรมีงบประมาณจากส่วนกลางสำหรับการบริหารจัดการห้องสมุดโดยเฉพาะเพราะหากอาศัยงบประมาณจากทางโรงเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ (ความถี่ 6) ต้องการงบประมาณช่วยดำเนินการจัดการสารสนเทศห้องสมุดและต้องการบุคลากรเฉพาะด้านเกี่ยวกับห้องสมุดเพราะงานห้องสมุดเป็นงานที่ต้องดูแลควบคุมตลอดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะ และขาดงบประมาณในการจัดการห้องสมุด เนื่องจากงบประมาณของโรงเรียนในฝันถูกนำไปพัฒนางานส่วนอื่น ในทางปฏิบัติคณะกรรมการประเมินโรงเรียนในฝันไม่เห็นความสำคัญของการอ่านและขาดสื่อประเภทเทคโนโลยี

สารสนเทศ (ความถี่ 3) อันดับสุดท้าย คือ หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาจัดสรรงบประมาณและพัฒนาห้องสมุดยกระดับจริงๆ เช่น มิงบิตเตอร์ให้ทุกโรงเรียนในพื้นที่ของประเทศไทยและควรจัดอุปกรณ์ให้ทันสมัยครบวงจรโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีงบประมาณน้อย (ความถี่ 2)

บุคลากร พบว่า ควรบรรจุครูบรรณารักษ์สำหรับโรงเรียนในพื้นที่และจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด (ความถี่ 26) รองลงมา คือ ต้องการให้มีบรรณารักษ์ประจำห้องสมุด ไม่ต้องสอน และมีจำนวนเพียงพอจะได้ไม่มีปัญหาในการให้บริการ (ความถี่ 21) มีความต้องการเจ้าหน้าที่/ครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้มาปฏิบัติในห้องสมุดโดยตรงเพราะโรงเรียนขาดครูบรรณารักษ์เฉพาะทาง (ความถี่ 10) บรรณารักษ์ขาดทักษะด้านเทคโนโลยีควรจัดให้โรงเรียนในพื้นที่มีบรรณารักษ์ที่จบมาโดยตรง (ความถี่ 9) ครูผู้ดูแลควรเน้นครูที่จบบรรณารักษ์หรือมีวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดโดยตรง เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศและควรมีการอบรมครูบรรณารักษ์รุ่นเก่าๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและควรอบรมอย่างต่อเนื่อง (ความถี่ 8) อันดับสุดท้าย คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการจัดการสารสนเทศเพื่อคอยช่วยเหลือดูแลและจัดหาสื่อสารสนเทศแก่ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ใช้บริการ ควรมีการอบรมพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอและบรรณารักษ์สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่โรงเรียนโดยการลงปฏิบัติจริงไม่ใช่การฟังบรรยายอีกทั้งควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ (ความถี่ 2)

ข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า ควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดให้เป็นเอกเทศมีบรรณารักษ์ประจำที่ไม่ต้องเป็นครูผู้สอน (ความถี่ 9) รองลงมา คือ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐไปให้บริการให้ความรู้แนะนำจัดโปรแกรมที่ใช้สำหรับห้องสมุดให้กับโรงเรียนที่มีงบประมาณน้อย (ความถี่ 8) และพื้นที่และวัสดุครุภัณฑ์มีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ใช้บริการและเมื่อเปรียบเทียบกับห้องสมุด 3D ด้านทรัพยากร ครุภัณฑ์ห้องสมุดโรงเรียนยังไม่สามารถจัดให้ตรงกับเกณฑ์ที่กำหนดได้เพราะขาดงบประมาณจำนวนมากเช่นการอัปเดตระบบโปรแกรมห้องสมุดให้เป็น On-web ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก (ความถี่ 2)